

101 PILDE

*Rugăciunea
luminează sufletul*

*Culegere de pilde și
povestiri creștine*

Traducere din limba rusă
Florentina Cristea

editura
Σοφία

București

Prefață

Pildele sunt cel mai vechi gen epic de povestiri, scurte și pline de înțelepciune, în care există o profunzime și un mister de nepătruns. Ele sunt alcătuite din cuvinte simple și memorabile, pe înțelesul tuturor, și se transmit din gură în gură.

Pilda este folosită adesea în scopul povățuirii, al îndrumării directe, căci învățătura religioasă sau morală este percepută mai bine în formă alegorică. În acest sens pilda este apropiată de fabulă, dar se deosebește de ea prin amploarea generalizării, prin semnificația ideii cuprinse în ea. Este, mai degrabă, înțelepciune sub forma unui sfat bun, demn de urmat în viață.

Ideile, inaccesibile percepției senzoriale umane, lipsite de imagine vizuală și tactilă (căci nici Dumnezeu-Sfânta Treime, nici Împărăția ceruri-

lor nu pot fi văzute sau cuprinse cu mintea), pilda le face să fie vizibile și tangibile.

Deși pare a fi o simplă pildă, uneori ea pătrunde adânc în suflet. Și nu numai că se păstrează mult timp în memorie, dar acționează ca o cheie invizibilă. Este de ajuns să învârți cheia în memorie – și ca prin minune te părăsește tot ce e deșertăciune, dispare tot ce este superficial și de moment. Și intri din nou într-un spațiu în care este atât de ușor și de îmbucurător să te gândești la Dumnezeu, la menirea ta în lume – și ai vrea să devii mai bun și mai curat și să nu îți mai pierzi timpul cu fleacuri... Ai vrea să crezi cu adevărat – să ai încredere deplină în Dumnezeu și în Proemia Lui.

Pentru unii, o predică, un rând dintr-o carte pot deveni o astfel de cheie-diapazon. Când un om descoperă brusc cu uimire că o observație, un sfat al cuiva sunt destinate parcă lui personal, că sunt potrivite pentru diferite împrejurări din viața sa, că îi oferă răspunsuri la întrebări, răspunsuri pe care el, de unul singur, nu le-ar putea afla. Este posibil așa ceva?

Firește că este posibil, dacă aceste cuvinte sunt scrise sau rostite cu credință sinceră, profundă în Dumnezeu de către oameni luminați de Duhul Sfânt! *Fiiți înțelepți ca șerpii și nevinovați ca porum-*

beii (Matei 10, 16) – acest sfat se adresează tocmai unor astfel de sfinți înțelepți, iar uneori și oamenilor simpli, cu care vă veți întâlni în paginile acestei cărți.

Nu întâmplător se spune că pilda este arta cuvântului de a pătrunde în inimă.

Despre credință și necredință

1

Odată, în Egiptul antic, doi prieteni din Alexandria au luat hotărârea să plece în lume, să găsească cel puțin un om care să fie înțelept și fericit. După îndelungi și zadarnice căutări s-au oprit la un sfânt bătrân, ce trăia singur în pădure.

Pustnicul s-a înclinat înaintea lor până la pământ și i-a primit cu bucurie în casă. După lungi conversații și întrebări, călătorii s-au convins că, într-adevăr, au găsit un om în care înțelepciunea se îmbină cu fericirea.

– Omule al lui Dumnezeu, noi nu putem trăi ca tine! Cum putem dobândi, așadar, fericirea? – au întrebat ei.

Pe omul lui Dumnezeu l-au podidit lacrimile,
a ridicat ochii la cer și a spus:

– Nici nu e nevoie să trăiți la fel ca mine. Dar,
pentru a deveni fericiți, urmați câteva rânduieli.

Gândiți-vă la Dumnezeu cel puțin tot atât de
mult cât vă gândiți la oameni.

Temeți-vă de Dumnezeu cel puțin tot atât de
mult cât vă temeți de oameni.

Cinstiți-L pe Dumnezeu cel puțin tot atât de
mult cât îi cinstiți pe oameni.

Rugați-vă lui Dumnezeu cel puțin tot atât de
mult cât vă rugați de oameni.

Nădăduiți în Dumnezeu cel puțin tot atât de
mult cât nădăduiți în oameni.

Împliniți legea lui Dumnezeu cel puțin tot
atât de mult cât o împliniți pe cea a oamenilor.

Mulțumiți-I lui Dumnezeu cel puțin tot atât
de mult cât le mulțumiți oamenilor.

Slăviți-L pe Dumnezeu cel puțin tot atât de
mult cât îi slăviți pe oameni!

După această lecție de viață, prietenii s-au în-
tors fericiți acasă.

2

Un bătrân a spus:

– Oricine crede că poate cunoaște tainele lui
Dumnezeu cu ajutorul teoriilor științei este ase-

menea unui nerod, care vrea să vadă Raiul prin telescop. La fel de imposibil este să pui Sfânta Evanghelie în acord cu judecata omului. La temelia judecății omului stă câștigul. Pe când la temelia Sfintei Evanghelii – dragostea.

3

În vara anului 1921, medicul și preotul Valentin Voino-Iasenețki (ulterior Sfântul Ierarh Luca al Crimeii) a fost nevoit să vorbească în public la procesul de la Tașkent în apărarea medicilor.

– Spuneți, tovarășe popă și profesor Voino-Iasenețki, cum vine asta – noaptea vă rugați, iar ziua tăiați oameni? – l-a întrebat un ofițer de securitate pe nume Peters.

– Eu tai oameni pentru a-i salva, dar dumneavoastră în numele a ce tăiați oameni, domnule procuror? – a întrebat la rândul său părintele Valentin.

Publicul a întâmpinat acest răspuns cu aplauze. Atunci Peters a pus o întrebare care, după socotelile sale, ar fi trebuit să schimbe starea de spirit a publicului.

– Cum de credeți în Dumnezeu, tovarășe popă și profesor Voino-Iasenețki? L-ați văzut, oare, pe Dumnezeul dumneavoastră?

La care preotul și chirurgul a răspuns calm:

– Pe Dumnezeu, într-adevăr, nu L-am văzut, domnule procuror. Dar am făcut multe operații pe creier și, la deschiderea craniului, nu am văzut niciodată nici mintea, nici conștiința acolo.

„Cazul medicilor” a suferit un eșec rușinos. Potrivit martorilor oculari, condamnații au fost salvați atunci de la execuție tocmai de răspunsurile preotului și chirurgului Voino-Iasenețki.

4

Bătrânul Amfilohie Makris, mulți ani egumenul mănăstirii Sfântului Ioan Teologul din Patmos, a întemeiat pe insulele grecești câteva mănăstiri, adăposturi pentru copii și așezăminte filantropice.

Înțeleptul bătrân de multe ori se exprima în pilde.

– Hristos vine adesea și bate la ușa voastră, și voi Îl invitați să ia loc în antreul sufletului vostru – spunea el despre credință. Apoi vă adânciți în treburile zilnice, care vă fac să uitați de Marele Oaspete. El așteaptă sosirea voastră, iar, dacă trece prea mult timp și nu apăreți, Se ridică și pleacă. În alte cazuri, sunteți atât de ocupați, încât Îi răspundeți de la fereastră. Nici măcar nu aveți timp să-I deschideți ușa.

5

Odată un filosof și-a propus să întemeieze în locul creștinismului o altă religie – una nouă. Dar, orice ar fi născocit el, nimic nu funcționa: oamenii nu își doreau să devină adepții săi.

El s-a plâns de eșecul lui unui înțelept, și acela i-a spus:

– Introducerea unei noi religii într-o țară nu este o sarcină ușoară. Dar eu știu ce ar trebui să faci pentru aceasta.

– O, fac orice! – a exclamat filosoful, numai să-mi spui!

– Bine, atunci mergi în lume, vindecă bolnavii și înviază morții, apoi du-te la răstignire. După aceea vei fi îngropat, iar a treia zi vei învia din morți. De vei face toate acestea, negreșit în curând îți vei atinge scopul...

6

Iată cum a explicat bătrânul sârb Tadei de la mănăstirea Vitovnița de ce le este greu oamenilor moderni să creadă:

– Este greu să ni Se arate Dumnezeu, deoarece omul este ca o oglindă spartă, în care mesajele duhovnicești se reflectă fragmentar și întotdeauna diferit. Fiecare primește atât cât îi per-

mite oglinda sa cu care vine în lume. Până când puterea lui Dumnezeu nu ne va aduna și uni din nou într-un întreg, noi vom rămâne sfărâmați și împrăștiați.

Hristos a venit pe pământ pentru ca oglinda noastră să devină iar întreagă și să Îl reflecte clar pe Dumnezeu.

7

– Am cunoscut un om care ura crucea – i-a spus un monah unui profesor universitar. La început i-a interzis soției sale să poarte cruciuliță la gât și să atârne crucea pe perete. Apoi a început să dăruie crucile de pe marginea drumului, căci locuia într-o țară în care crucile erau așezate de-a lungul drumurilor. Odată a tăiat un gard viu, pentru că a observat că ramurile lui erau împletite în formă de cruce. Când s-a întors acasă, era deja nebun. A văzut în casă grinzile încrucișate și acele încrucișări de scânduri care susțin mobila. Într-un cuvânt, a făcut bucăți tot ce a putut...

– Este adevărat? – a întrebat profesorul.

– O, nu – a răspuns monahul –, aceasta este doar o pildă! O pildă despre oameni ca dumneata. La început, respingeți crucea, apoi – tot ce se află în lume. La început, urâți tot ce nu se supu-

ne logicii, apoi – absolut totul, căci nimic din lume nu se supune logicii fără să lase vreo urmă.

8

Un preot a obosit atât de mult să audă justificări din partea oamenilor care nu vin la biserică, încât a alcătuit prin analogie *Zece motive pentru care nu mă spăl pe față*:

1. Pentru că am fost forțat să mă spăl când eram copil.
2. Cei care se spală sunt fățarnici: au impresia că ei sunt mai curați decât ceilalți.
3. Nu pot alege care săpun este mai bun.
4. Cândva obișnuiam să mă spăl, dar apoi m-am săturat.
5. Acum mă spăl doar de sărbători – de Paști și de Crăciun.
6. Nici unul dintre prietenii mei nu se spală.
7. Voi începe să mă spăl când voi fi bătrân și murdar.
8. Nu am timp în plus pentru spălat.
9. Iarna apa este prea rece, iar vara, prea caldă.
10. Nu vreau ca producătorii de săpun să câștige bani de pe urma mea.